

Tænketanken DEA

Årsskrift 2023

2023

Indholdsfortegnelse

- 3** Forord
- 4** Om Tænketanken DEA
- 5** Highlights fra de Tematiske Programmer 2023
- 9** Aktuelle politiske dagsordener 2023
- 12** Oversigt over udgivelser i 2023
- 14** Medarbejdere i Tænketanken DEA
- 18** Medlemmer af Tænketanken DEAs faglige board
- 20** Tænketanken DEAs Finansiering

2023 gav luft under vingerne til DEAs tematiske programmer

Sidste år bebudede vi, at 2023 ville blive året, hvor vi i DEA ville overgå til en helt ny måde at arbejde på. Fremfor at arbejde sektorinddelt og fra år til år, arbejder vi nu i det, vi kalder for tematiske programmer. Det giver os bedre betingelser for at arbejde på tværs af de områder, som vi beskæftiger os med i DEA.

I 2023 igangsatte vi tre tematiske programmer: "Et kønsopdelt uddannelsessystem", "Trivsel i uddannelsessystemet" og "En løfterig barndom". Vi har valgt at igangsætte programmer, som beskæftiger sig med nogle af de mest presserende, vanskelige og tværgående problemstillinger inden for uddannelse og dagtilbudsområdet – og vi ser på dem fra vuggestue til ph.d.

Sideløbende har vi lavet faglige analyser i tilknytning til aktuelle dagsordener. Eksempelvis gav universitetsreformen fra sommeren 2023 anledning til en vigtig diskussion af, hvordan reformen ville påvirke forskellige videregående uddannelsesinstitutioner i Danmark. I DEA udarbejdede vi i den forbindelse et debatoplæg om institutionsstrukturen, en efterfølgende kronik i et landsdækkende medie og inviterede indenfor til en meget velbesøgt vidensalon.

Mangel på kvalificeret arbejdskraft bliver et styrende element i de kommende år. Det handler ikke alene om arbejdsudbud, men også om adgangen til de rette kvalifikationer. Det er en dagsorden, som DEA har arbejdet indgående over en årrække. I 2023 var DEA drivende i et samarbejde med mere end 40 organisationer om at få nedsat et kompetenceråd.

Manglen på kvalifikationer bliver også omdrejningspunktet for ét af DEAs to nye tematiske programmer, som vi søsætter i 2024, nemlig "Veje til bedre balancer på arbejdsmarkedet". Det andet tematiske program vil omhandle "Forskning til gavn for samfundet" og skal styrke forskningens bidrag til at adressere samfundets udfordringer. Derudover skal de eksisterende tematiske programmer for alvor etableres med endnu flere analyser til forhåbentlig stor gavn for beslutningstagerne på disse områder.

Sidst, men absolut ikke mindst, arbejder vi alle her i Tænketanken DEA for, at vi også i 2024 vil være garant for oplysende arrangementer, værdiskabende netværk og ny viden.

Stina Vrang Elias, adm. direktør i Tænketanken DEA

Jakob Hald (formand), Direktør, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Stina Vrang Elias
Adm. direktør

Jakob Hald (formand)
Direktør, Konkurrence- og
Forbrugerstyrelsen

Om Tænk tanken DEA

Tænk tanken DEA producerer viden, debat og netværk om tidlige indsatser for 0-6-årige, ungdomsuddannelser og de videregående uddannelser samt forskning og innovation. Det gør vi, fordi vi tror på, at Danmark skal leve af viden og evnen til at omsætte denne viden til gavn for hele samfundet. Det er gennem viden, at vi skal styrke værdiskabelsen og væksten i Danmark – i både offentlige og private organisationer og virksomheder. Derfor arbejder vi hver dag med at omsætte data og analyse til information, som giver både overblik og indblik.

Ambitionen er at give beslutningstagere og praktikere adgang til viden, debat og netværk, som kan føre til endnu mere oplyste beslutninger for Danmark.

DEA er en non-profit og politisk uafhængig tænketank, som blev lanceret 5. maj 2010. Bag DEA står foreningen DSEB (tidl. FUHU), der de sidste 130 år har arbejdet for at styrke adgangen til bedre uddannelse og forskning for danske virksomheder.

Bag DEA står desuden en partnerkreds bestående af uddannelsesinstitutioner, virksomheder, fagforeninger og organisationer mv., som har meldt sig ind som partner i DEA for at være med til at påvirke samfundsdebatten.

Highlights fra de Tematiske Programmer 2023

Et kønsopdelt uddannelsessystem

Danmark har et af de mest kønsopdelte arbejdsmarkeder i verden. En opdeling, der begynder allerede i børnehøjde med kønsspecifikke markører i daginstitutioner, igennem grundskolen og videre i uddannelsessystemet, hvor kønsskævhed stadig præger mange fag.

Det var motivationen for, at DEA i 2023 igangsatte et tematisk program omkring køn i uddannelsessystemet. Målet er at bidrage med viden, der baner vejen for, at alle uanset køn, får mulighed for at udnytte deres evner i uddannelse og på arbejdsmarkedet.

I vores tematiske program om køn, har vi i 2023 undersøgt fritidens betydning for uddannelse og beskæftigelse. Her fandt vi, at den typiske fritidsjobber er en pige, af dansk herkomst, som har forældre med kort eller mellemlang uddannelse. Unge med fritidsjob får et højere karaktersnit ved 9. klasses afgangsprøver, men det gælder dog primært for pigerne.

Og bevæger vi os op på forskningsniveau er der også betydelige kønsforskelle at spore. Her viste en af DEAs analyser fra 2023, at kvindelige forskere er mere usikre på deres ansættelse end mandlige. Kønsforskellene er særligt udtalte på toppen af den forskningsmæssige karrierestige blandt lektorer og professorer.

Køn er derfor til stadighed et relevant parameter for at forstå vores uddannelsessystem og arbejdsmarked. Og viden om kønsbias er vigtig for at skabe større fleksibilitet ift. at møde fremtidens behov for kompetencer og arbejdskraft.

Trivsel i uddannelsessystemet

Børn og unges trivsel har været en aktuell dagsorden igennem de seneste år. 2023 var ingen undtagelse. Med et tematisk program om trivsel i uddannelsessystemet, ønsker DEA at bidrage med viden om, hvornår trivsel er et uddannelsesansvar, og hvad der påvirker trivsel i uddannelsessammenhæng

Debatten om trivsel har mange facetter og er kompleks, og dertil kan mange elementer af trivsel være vanskelige at påvirke politisk.

DEAs ærinde er således at kvalificere den offentlige debat, når det gælder trivsel i uddannelsessystemet. Hvad kan og skal uddannelsessystemet bære i en trivselskontekst? Ambitionen er at kvalificere den del af trivselsdebatten, som handler om uddannelsessystemet. Målet er i sidste ende, at langt flere børn og unge trives og gennemfører en uddannelse.

I 2023 har DEA bl.a. været initiativtagere til et netværk om trivsel med en række centrale forskere og uddannelsesaktører. Netværket har afholdt tre møder og har bl.a. drøftet hvad omfanget af mistrivsel blandt unge er, hvilke af forklaringerne, der er knyttet til uddannelsessystemet, og hvilke realistiske løsninger uddannelsesaktørerne kan bidrage med.

Desuden har DEA afholdt rundbordsinitiativ om det fritids- og ungdomspædagogiske område, som har vist sig at være vigtigt for trivsel. Initiativet skal sætte fokus på vigtigheden af, at det fritids- og ungdomspædagogiske område bliver prioriteret og kommer på den politiske dagsorden. DEA har tillige sat fokus på betydningen af fritidsjob – som også kan have en forebyggende effekt ift trivsel.

Derudover har DEA afholdt to folkemødearrangementer om trivsel – et om trivsel på ungdomsuddannelserne og et om trivsel blandt studerende på videregående uddannelser. Begge arrangementer konkluderede, at inddragelse af unge i udviklingen af trivselsindsatser er afgørende for succes af indsatserne.

En løfterig barndom for alle

Det er i barndommen, at fundamentet for resten af livet lægges. Gennem efterhånden mange analyser, har DEA dokumenteret, at kvaliteten af et dagtilbud kan have helt afgørende betydning for et barns fremtidsudsigter.

Dermed har dagtilbud – og efterfølgende grundskole – potentiale til at bidrage til, at langt flere unge får en erhvervskompetencegivende uddannelse og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er det potentiale, DEA ønsker at belyse med programmet “En løfterig barndom for alle”.

I 2023 har DEA gennem flere analyser belyst dagtilbudskvalitet fra forskellige perspektiver. Blandt andet med fokus på manglen på pædagoger i dagtilbud, og hvilke faktorer der påvirker det pædagogiske personale.

Her fandt vi, at manglen ikke i så høj grad skyldes, at pædagogerne forlader sektoren, men i højere grad at de ikke starter i et dagtilbud i første omgang. Både for nyuddannede og pædagoger, der har erfaring fra skole- eller specialområdet gælder, at de i mindre grad vælger at arbejde i dagtilbud.

En af grundene til at pædagoger i stigende grad fravælger dagtilbud kan være arbejdsvilkårene i sektoren. Her har DEA undersøgt, hvad normeringer betyder for det pædagogiske personales fravær og fandt bl.a., at dårligere normeringer medfører højere sygefravær. Viden, der har været aktuel i debatten om de lovbundne minimumsnormeringer, som i mange kommuner har medført en højere andel pædagogmedhjælpere.

Et andet parameter, som ofte bliver fremhævet som en væsentlig faktor for kvalitetsudviklingen i dagtilbud, er ledelse. Derfor har DEA kortlagt sammenhængene mellem lederens karakteristika og det pædagogiske personales trivsel, anciennitet og sygefravær. Det mest bemærkelsesværdige fund var at lederskifte i sig selv hænger stærkt sammen med højere sygefravær blandt personalet. Men i de daginstitutioner, hvor den nye leder blev rekrutteret blandt institutionens egne pædagoger, var sygefraværet lavere.

Vi har også afviklet aktiviteter og debatter i programmet, som vores [Folkemødearrangement om forældre vs. eksperter: De andres børns skole – mit problem.](#) Debatten satte fokus på de problemstillinger, der er ift. forældres skolevalg.

Aktuelle politische dagsordener 2023

Alliance med 43 interessenter om nedsættelse af et nationalt kompetenceråd

Mangel på kvalificeret arbejdskraft er en dagsorden, som DEA har arbejdet indgående over en årrække. Som led i arbejdet med at sikre nok kvalificeret arbejdskraft på fremtidens arbejdsmarked var DEA i 2023 initiativtager til en alliance, hvor 43 interessenter kom med en fælles appel til politikerne om at nedsætte et uafhængigt kompetenceråd.

Kompetencerådet skal bidrage med uafhængige analyser af og viden om kompetencebehovene på fremtidens arbejdsmarked.

På baggrund af alliancearbejdet blev det i forbindelse med reformen af universitetsuddannelserne i sommeren 2023 nævnt, at der skal nedsættes et kompetencepanel. Der er dog ingen finansiering af panelet i aftalen, ligesom det kun dækker de videregående uddannelser. Derfor arbejder DEA i 2024 fortsat for, at kompetencepanelet som dækker hele uddannelsesområdet bliver en realitet.

Debatoplæg og vidensalon om institutionsstrukturen på de videregående uddannelser

Vedtagelsen af reformen af universitetsuddannelserne i sommeren 2023 gav den anledning til en grundlæggende debat af institutionsstrukturen for de videregående uddannelser.

Baggrunden er, at reformen af universitetsuddannelserne udfordrer rationale i institutionsstrukturen, hvor universiteterne uddanner til højeste internationale niveau, hvorimod erhvervsakademier og professionshøjskoler uddanner til det danske arbejdsmarked. Med reformen bliver forskellen mellem universiteterne og erhvervsakademierne og professionshøjskolerne mindre tydelig.

DEAs bidrag til debatten var debatoplægget [Stærkere skel eller slet ingen? En diskussion af institutionsstrukturen i Danmark](#), hvor vi skitserede tre mulige spor for den danske institutionsstruktur.

Debatoplægget var efterfølgende afsæt for en meget velbesøgt vidensalon. Her samlede DEA politikere og aktører fra hele uddannelsessektoren til en diskussion af, hvordan Danmarks institutionsstruktur i fremtiden skal se ud.

Vidensalonen satte bl.a. fokus på behovet for at tænke i nye baner for at styrke det samlede danske videregående uddannelsessystem.

Oversigt over udgivelser i 2023

- Kvalitet i dagtilbud ifølge tilsynsrapporter
- Ledelse i daginstitutioner – betydningen af ledernes karakteristika
- Udviklingen i forældre på deltid
- Normerings betydning for det pædagogiske personales sygefravær
- Trivsel og sygefravær i daginstitutioner
- Faktoranalyse af KVALid dagpleje
- Manglen på pædagoger i dagtilbud
- Social baggrund og valg af videregående uddannelse og job
- Studenter uden erhvervskompetencegivende uddannelse
- Elevs relative rangering i folkeskolen
- Stærkere Skel eller slet ingen – en diskussion af institutionsstrukturen i Danmark
- STEM-kompetencer på arbejdsmarkedet
- Til kamp for kompetencerne – DEAs årsdagsanalyse 2023
- Løn og beskæftigelse for dimittender fra kandidatuddannelserne
- Kvalitetsudvikling på de videregående uddannelsesinstitutioner
- Lærernes betydning for elevens afgangskarakterer
- Under hver femte elev i grundskolen har et fritidsjob
- Oplevet kvalitet på bachelor- og kandidatuddannelserne
- Virksomheders produktinnovationer og produktivitet
- Ekstern forskningsfinansiering. Et effektivt middel – med bivirkninger?
- Fra forskning til forandring
- Ekstern forskningsfinansiering. Kvindelige forskere oplever mere usikkerhed end deres mandlige kolleger

Medarbejdere i Tænketaanken DEA

Amalie Schiøtt Lauridsen
Projektassistent

Anne Fløe
Fagchef

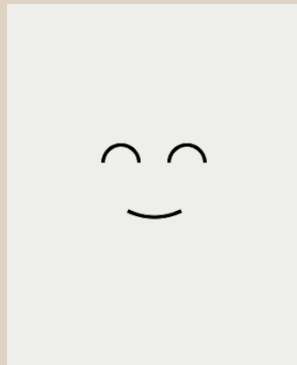
Anne Sofie Bergmann
Leder af HR og administration

Cecilie Zacher-Gremaud
Presse- og kommunikations-
konsulent

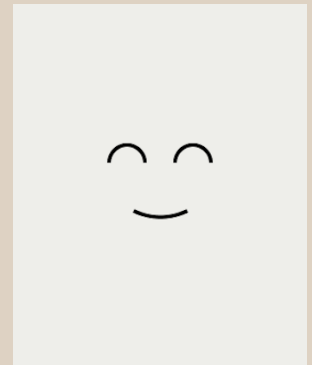
**Christian Andersen
Mølby**
Projektassistent

Emilie Kastrup
Projektassistent

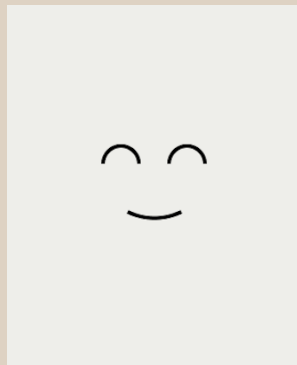
Emma Wæge
Konsulent

Hawraa Falak Habib
Sekretariatskonsulent

Helle Marie Mortensen
Konsulent

Hifsa Ibrar Chaudhry
Projektassistent

Jeppe Kirk Øxenvad
Konsulent

**Jon Østergaard
Eilenberg**
Seniorkonsulent

Josefine Kjær
Økonom

**Julie Karnø
Tranholm-Mikkelsen**
Konsulent

Katja Helena Jensen
Seniorøkonom, ph.d.

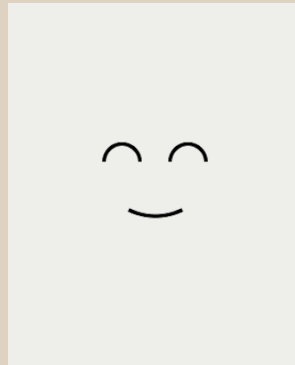
Katrine Dammand Lund
Projektassistent

Katrine Ejsing
Presse- og
kommunikationschef

Kristian Thor Jakobsen
Cheføkonom og underdirektør,
ph.d.

**Laura Skousgaard
Jørgensen**
Konsulent

Lena Lindbjerg Sperling
Seniorøkonom, ph.d.

Lise Bendix Lanng
Seniorkonsulent

Lukas Hidan
Seniorøkonom

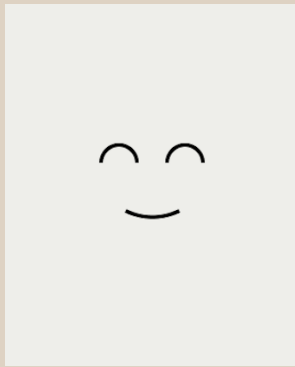
Lærke Dyrby Kloch
Projektassistent

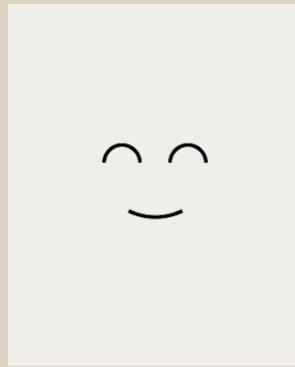
Mads Fjord Jørgensen
Fagchef

Marianne Gjerding
Regnskabsmedarbejder

Oscar Dreyer Weede
Projektassistent

Regitze Lundgren Pedersen
Projektassistent

Sebastian Ramsing
Projektassistent

Sidsel Fuglsang
Sekretariatschef

Signe H. Falkencrone
Seniorøkonom

Signe Koch
Seniorøkonom

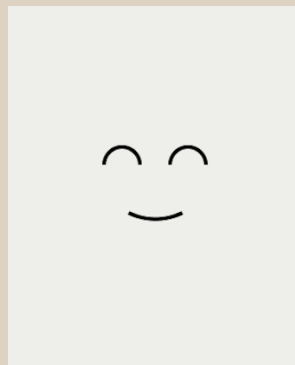
Sofie Agnete Bislev
Seniorkonsulent

Stina Vrang Elias
Adm. direktør

Stine Bagger Vium
Presse- og kommunikations-
konsulent

Stine Dreisig
Sekretær / personlig assistent

Tobias Høygaard Lindeberg
Underdirektør, ph.d.

Medlemmer af Tænketanken DEAs faglige board 2023

**Anita Lindquist
Henriksen**
Rektor på KVUC

David Dreyer Lassen
Prorektor, Københavns
Universitet

Gitte Nørgaard
Rektor, Herlufsholm Skole

Gitte Sommer Harris
Prorektor, VIA
(fotograf: Lars Aarø)

Henrik Jørgen Andersen
Executive R&D Advisor i
Arla Foods

Jakob Hald (formand)
Direktør, Konkurrence- og
Forbrugerstyrelsen

**Lotte Hjortlund
Andersen**
CHRO / HR Direktør hos
Coop Danmark

Niels Ploug
Associate Partner, Hansen &
Ersbøll Agenda

Philipp Schröder
Professor, ph.d., Aarhus
Universitet

Tænk tanken DEAs Finansiering

Fra 1. januar 2015 blev DEA igen en integreret del af sin stifter, DSEB, hvorfor der ikke længere udarbejdes et selvstændigt regnskab for DEA. Det betyder, at den indtægt, der tidligere blev registreret som tilskud fra DSEB, nu er erstattet af tilskud til tematiske programmer og konkrete projekter samt dækning af en del af DEAs omkostningsbase, herunder DEAs ledelse.

DEA er non-profit og reinvesterer et eventuelt økonomisk overskud i nye analyser, projekter, arrangementer m.v.

DEAs budget varierer fra år til år, men lå i 2023 på ca. 22,8 mio. kr. og består af fire finansieringskilder:

- Basisbidrag fra DSEB på ca. 6,8 mio. kr.
- Partnerbidrag (medlemskontingenter) på ca. 2,2 mio. kr.
- Projektmidler fra DSEB på ca. 7,0 mio. kr.
- Eksternt finansierede projekter på ca. 6,6 mio. kr.

Med udgangen af 2023 har DEA 26 fastansatte medarbejdere, 1 barselsvikar og 8 projektassistenter (studentermødjælpere).

Fiolstræde 44, 1171 KBH K

www.dea.nu

dea@dea.nu

+45 33 42 66 00

DEA